

5de vergadering

Dinsdag 27 oktober 2009

Aanvang 13.30 uur

Voorzitter: Van der Linden

Tegenwoordig zijn 70 leden, te weten:

Asscher, Bemelmans-Videc, Benedictus, Van den Berg, Biermans, Van Bijsterveld, De Boer, Böhler, Broekers-Knol, Doek, Dölle, Van Driel, Dupuis, Duthler, Eigeman, Engels, Essers, Flierman, Franken, Goyert, De Graaf, Hamel, Haubrich-Gooskens, Hendriks, Hermans, Hillen, Ten Hoeve, Hofstra, Holdijk, Ten Horn, Huijbregts-Schiedon, Janse de Jonge, Van Kappen, Kneppers-Heijnert, Koffeman, Kox, Kuiper, Lagerwerf-Vergunst, Laurier, Leijnse, Leunissen, Van der Linden, Linthorst, Meindertsma, Meulenbelt, Meurs, Noten, Peters, Putters, Quik-Schuijt, Reuten, Rosenthal, Schaap, Schouw, Schuurman, Slager, Smaling, Strik, Swenker, Sylvester, Tan, Terpstra, Timmerman-Buck, Vedder-Wubben, Vliegthart, De Vries, De Vries-Leggedoor, Werner, Westerveld en Willems,

en de heer Bos, viceminister-president, minister van Financiën, en mevrouw Bijleveld-Schouten, staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

De **voorzitter**: Ik deel aan de Kamer mede dat zijn ingekomen berichten van verhindering van de leden:

Elzinga, wegens verblijf buitenslands;

Slagter-Roukema en Yildirim, wegens ziekte;

Thissen, wegens persoonlijke omstandigheden.

Deze berichten worden voor kennisgeving aangenomen.

De **voorzitter**: De ingekomen stukken staan op een lijst die in de zaal ter inzage ligt. Op die lijst heb ik voorstellen gedaan over de wijze van behandeling. Als aan het einde van de vergadering daartegen geen bezwaren zijn ingekomen, neem ik aan dat de Kamer zich met de voorstellen heeft verenigd.

(Deze lijst is, met de lijst van besluiten, opgenomen aan het einde van deze editie.)

De **voorzitter**: Aangezien voor het voornemen tot het sluiten van uitvoeringsverdragen, de verschillende

besluiten, de verdragen, overeenkomsten en een aanvullend akkoord, die ter stilzwijgende goedkeuring zijn voorgelegd en de algemene maatregelen van bestuur die zijn voorgehangen, de termijn is verstreken, stel ik vast dat wat deze Kamer betreft aan uitdrukkelijke goedkeuring van deze voornemens geen behoefte bestaat.

Deze voornemens zijn gedrukt onder de nummers 23908 (R1519), letter Z, 29383, letter G, 31475, letter A, 32001, letter A, 32059, letter A, 30136, letter B, 32006, letter A, 32046, letter A, 32139, letter A, 32142 (R1892), letter A (tweede herdruk), 32148 (R1893), letter A (tweede herdruk).

Aan de orde is de behandeling van:

- **het wetsvoorstel Wijziging van de Kieswet en enkele andere wetten houdende invoering van het stemmen met een stempas in een stembureau naar keuze binnen de eigen gemeente (30569);**

- **het wetsvoorstel Wijziging van enkele wetten vanwege enige technische verbeterpunten en het vervallen van een bepaling in een wijzigingswet (31905);**

- **het wetsvoorstel Regels omtrent de aanwijzing van een nationale accreditatie-instantie in verband met de implementatie van EG-verordening nr. 765/2008 (Wet aanwijzing nationale accreditatie-instantie) (31931).**

Deze wetsvoorstellen worden zonder beraadslaging en zonder stemming aangenomen.

Aan de orde zijn de **stemmingen over moties**, ingediend bij de behandeling van **de Miljoenennota voor het jaar 2010 (32123)**, te weten:

- de motie-Rosenthal c.s. over de betrokkenheid bij de voortgang van de heroverwegingen (32123, letter D);
- de motie-Koffeman c.s. over de mogelijkheid onderzoek te doen bij financiële instellingen in geval van faillissement waarbij grote aantallen cliënten gedupeerd kunnen raken (32123, letter E).

(Zie vergadering van 13 oktober 2009.)

De **voorzitter**: Ik heet de viceminister-president van harte welkom.

Voorzitter

In stemming komt de motie-Rosenthal c.s. (32123, letter D).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de VVD, de SP, GroenLinks, D66, de PvdD en de SGP voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

De heer Koffeman wenst het woord in verband met zijn ingediende motie.

De heer **Koffeman** (PvdD): Voorzitter. Ik ben blij met de door het kabinet toegezegde aandacht voor de maatschappelijke onrust die ontstaat wanneer sprake is van gebrek aan vermogenssancties in situaties waarin onbillijke verrijking heeft plaatsgevonden, en de mensen die daar het slachtoffer van worden. Omdat het kabinet die toezegging gedaan heeft, wil ik de motie intrekken.

De **voorzitter**: Aangezien de motie-Koffeman c.s. (32123, letter E) is ingetrokken, maakt zij geen onderwerp van behandeling meer uit.

Ik dank de viceminister-president voor zijn aanwezigheid.

Ik schors de vergadering enkele ogenblikken in afwachting van de staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Zij heeft te kennen gegeven dat zij onderweg is.

De vergadering wordt enkele ogenblikken geschorst.

Aan de orde is de behandeling van:

- **het wetsvoorstel Herindeling van de gemeenten Rotterdam en Rozenburg (31916).**

De **voorzitter**: Ik heet de staatssecretaris welkom.

De beraadslaging wordt geopend.

De heer **Vliegthart** (SP): Voorzitter. Het debat vandaag markeert waarschijnlijk het einde van Rozenburg als zelfstandige gemeente. Als er niets vreemds gebeurt, zal de gemeente die in de zestiende eeuw opkwam uit de Maas, opgeslokt worden door de Maasstad en haar bestaan als deelgemeente van Rotterdam voortzetten.

Als het aan mijn fractie gelegen had, was het zover niet gekomen. Wat haar betreft, was Rozenburg, net zoals de omliggende gemeenten Maassluis, Den Briel, Vlaardingen, Schiedam en Spijkenisse, als zelfstandige gemeente doorgegaan. De SP-fractie is sowieso geen groot voorstander van de herindelingsgolf die op dit moment door ons land gaat. Daar waar tot voor kort de voordelen van een stevige schaalgrootte in bestuurlijk Nederland uitgebreid bezongen werden, hecht mijn fractie meer aan kleinschaligheid. Burgers geven daar ook vaak de voorkeur aan. Zo lijken ook veel burgers van Rozenburg liever Rozenburger te blijven dan Rotterdammer te worden. Ook in wetenschappelijke kring wordt sinds kort steeds vaker vraagtekens gezet bij de gedachte dat "big" ook altijd "beautiful" is. Ik kom daar aan het einde van mijn betoog op terug.

Ik leg de staatssecretaris een drietal vragen voor over het wetsvoorstel dat wij vandaag behandelen.

Mijn eerste punt is het volgende. Het beleidskader van dit kabinet stelt dat herindeling in beginsel van onderop moet komen, dat wil zeggen: vanuit de gemeenten zelf. Dat lijkt mijn fractie een goed uitgangspunt, maar in hoeverre hebben we nu te maken met een herindeling van onderop? Beginpunt van deze herindeling is de bestuurlijke krachtmeting voor de gemeente Rozenburg van april 2007. Hieruit bleek dat de gemeente Rozenburg op een aantal terreinen niet voldeed aan de criteria. De discussie over de toekomstvisie is daar begonnen. Maar in hoeverre lagen toen nog alle opties open? Klopt het, zoals critici beweren, dat al tijdens het eerste bezoek aan de gemeente Rozenburg de commissaris van de Koningin de gemeenteraad heeft meegegeven dat alle bestuurlijke opties openstonden, behalve zelfstandigheid? Als dat zo is, in hoeverre kunnen we dan spreken van een proces dat van onderop plaatsvindt? Of hebben we hierbij te maken met een besluit dat uiteindelijk onderop genomen is, maar dat van bovenaf is voorgekookt en opgelegd? Overigens, dat lijkt ook de CDA-fractie in de gemeente Rozenburg te denken.

De bestuurlijke krachtmeting en haar gevolgen lijken mijn fractie op gespannen voet te staan met het idee dat herindelings daadwerkelijk van onderop moeten komen. Het staat voor mijn fractie buiten kijf dat bestuurlijke krachtmetingen serieus genomen moeten worden, maar ze mogen geen aanleiding vormen tot een bestuurlijk proces waarbij alle opties openstaan, behalve zelfstandigheid. Mijn fractie is overigens niet de enige die van mening is dat bestuurlijke krachtmetingen vaak een ongewenste functie vervullen. Hoogleraar Douwe Jan Elzinga stelde in Binnenlands Bestuur van januari 2008 dat bestuurlijke krachtmetingen een uiterst eenzijdig criterium zijn dat automatisch leidt tot schaalvergroting. Zou de staatssecretaris ons kunnen vertellen hoe zij aankijkt tegen bestuurlijke krachtmetingen en herindelings?

Dat brengt mij bij mijn tweede punt. In hoeverre is de herindeling van Rozenburg en Rotterdam de oplossing voor het probleem dat bij de bestuurlijke krachtmeting werd geconstateerd? Rozenburg maakt op dit moment al deel uit van de veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond, waarbij de gemeente Rotterdam in bijna alle gevallen als crisisleider fungeert. Tijdens de schriftelijke voorbereiding vroeg mijn fractie wat nu precies de bestuurlijke voordelen zijn van de herindeling ten opzicht van de status quo. In de memorie van antwoord stelt de staatssecretaris weliswaar dat het proces van herindeling met name op gang is gekomen door de situatie omtrent de bestrijding van rampen en crises, maar ze geeft niet aan wat nu precies in de praktijk de gevolgen zijn. Kan de staatssecretaris dat in haar beantwoording straks wel doen?

Mijn derde punt betreft de procedurele kant van de herindeling. Volgens de staatssecretaris verdient de gang van zaken in Rozenburg niet de schoonheidsprijs. Dat lijkt mijn fractie een understatement. Als de gemeenteraad naar aanleiding van een burgerinitiatief eerst besluit een referendum te houden, daarna dit besluit intrekt en daarbij vergeet het nieuwe besluit zo openbaar te maken dat tegenspraak mogelijk is, vindt mijn fractie het niet vreemd dat een groot deel van de bevolking zich geschokt voelt. Dit is volgens mijn fractie de kern van een veel groter probleem. Als politieke partijen terugkomen op beloften die zij aan de bevolking doen en daarover nauwelijks rekenschap geven, is het niet